

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Збірник наукових праць
Випуск 50

За загальною редакцією
академіка І.Ф. Прокопенка,
д.пед.наук, професора С.Т. Золотухіної

Харків-2015

УДК 37+159.9
ББК 74.00+74.212
П24

Постановою Президії ДАК України №1-05/5 від 18.11.2009 (перереєстрація від 29.12.2014 р., наказ МОН № 1528) року збірник внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Спеціальність ДАК: педагогічні науки.

*Електронну версію журналу включено до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Збірник зареєстровано в міжнародних каталогах періодичних видань та базах даних: UlrichswebGlobalSerialsDirectory, OCLCWorldCat, OpenAcademicJournalsIndex (OAJI), ResearchBible, BASE, IndexCopernicus, GoogleScholar.
ISSN 2312-2471 (Print), ISSN 2313-2361 (Online)*

Рекомендовано до друку вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 6 від 06.11.2015 року)

Редакційна колегія:

Золотухіна Світлана Трохимівна – д-р пед. наук, професор, зав. кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди, *головний редактор*;

Белозеров Євгеній Петрович – д-р пед. наук, професор, заслужений діяч науки РФ, Воронежський державний педагогічний університет, кафедра загальної і соціальної педагогіки, Росія;

Вихрущ Віра Олександрівна – д-р пед. наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка;

Гриньова Валентина Миколаївна – д-р пед. наук, професор, заступник директора Інституту педагогіки та психології ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Дідик Олена Олександрівна – викладач кафедри практики англійського усного та писемного мовлення ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Зеленська Людмила Дмитрівна – д-р пед. наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди, *відповідальний секретар*;

Іонова Олена Миколаївна – д-р пед. наук, професор, зав. кафедри природничо-математичних дисциплін ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Князян Маріанна Олексіївна – д-р пед. наук, професор кафедри французької філології, Одеський національний університет імені І.І. Мечнікова;

Кузнєцов Марат Амірович – д-р психол. наук, професор, професор кафедри практичної психології ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Подберезький Микола Кіндратович – д-р пед. наук, професор, директор Інституту педагогіки та психології ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Попова Олена Володимирівна – д-р пед. наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Прокопенко Іван Федорович – ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди, д-р пед. наук, професор, академік НАПН України;

Рибалко Людмила Сергіївна – д-р пед. наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Рогова Тетяна Володимирівна – д-р пед. наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Цеслицька Мірослава – д-р філософії університету Казимира Великого, Бидгощ, Польща.

**П24 Педагогіка та психологія: Збірник наукових праць / за загальною редакцією академіка І.Ф. Прокопенка, проф. С.Т. Золотухіної. – X. : «Смугаста типографія», 2015. – Вип. 50 – 306 с.
ISBN 978-617-7306-28-2**

У збірнику наукових праць представлено статті з питань організації навчально-виховного процесу у вищій школі, підготовки майбутнього вчителя та з історії педагогічної думки.

ББК 74.00+74.212

ISBN 978-617-7306-28-2

© Прокопенко І.Ф., Золотухіна С.Т., 2015
© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2015